

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Innkalling

Råd:	Sola kirkelige fellesråd
Møtested:	Sola kirke
Dato:	24.05.2023
Tid:	Kl. 19:00

De som har lovlig forfall, eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra snarest mulig til tlf. 51 75 53 70 eller e-post til post@solakirkene.no, slik at varamedlem kan bli kalt inn.

Varamedlem møter etter nærmere innkalling.

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
23/016	Godkjenning av innkalling
23/017	Godkjenning av referat
23/018	Samlesak for meldinger
1	Revisjonsberetning Sola kirkelige fellesråd 2022
23/019	Trosopplæringsbudsjett 2023 for menighetene i Sola
23/020	Regnskapsrapport januar-april 2023
23/021	Budsjettprosess 2024 - innspill til Sola kommune fra Sola kirkelige fellesråd
23/022	Felles reglement for utleie av kirkene i Sola
23/023	Revisjon av Vedtekter for gravplassene i Sola kommune
23/024	Godkjenning av planer for ny driftstasjon på Ræge kirkegård
23/003	Eventuelt

Sola, 16.05.2023

Svein Inge Thorstvedt

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Arkiv:

JournalpostID: 23/1682

Saksbehandler: Kai Rune Byberg

Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/016	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Godkjenning av innkalling

Forslag til vedtak:

Innkalling og sakliste til dagens møte godkjennes.

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Arkiv:

JournalpostID: 23/1666

Saksbehandler: Trygve Torgersen

Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/017	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Godkjenning av referat

Forslag til vedtak:

Referat fra forrige møte godkjent.

Vedlegg:

Protokoll - Sola kirkelige fellesråd - 29.03.2023

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Arkiv:

JournalpostID: 23/1683

Saksbehandler: Kai Rune Byberg

Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/018	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Samlesak for meldinger

- a. Kort status personalsituasjon og tilsettinger
- b. Møte 4.mai vedr. Tananger kapell
- c. Vedr. nedleggelse av Sola kapell - brev til Sola MR 12.05.23

Underliggende sak:

1, Revisjonsberetning Sola kirkelige fellesråd 2022

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Arkiv: KF-KF, ØKONOMI-130.0
JournalpostID: 23/1651
Saksbehandler: Kai Rune Byberg
Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
1	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Revisjonsberetning Sola kirkelige fellesråd 2022

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Arkiv: KF-KF, ØKONOMI-
112.0, KRK VIRK-
339.0, ÅR-2023
JournalpostID: 23/1632
Saksbehandler: Kai Rune Byberg
Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/019	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Trosopplæringsbudsjett 2023 for menighetene i Sola

Bakgrunn for saken:

Tildeling av øyremerkte midlar til trosopplæring i kyrkjelydar i Den norske kyrkja
Stavanger bispedømmeråd – Tilskudd til trosopplæring 2023

Saksopplysninger:

Det er siden trosopplæringsreformen ble etablert Stavanger bispedømmeråd som tildeler trosopplæringsmidler til menighetene i Sola kirkelige fellesråd. Tildelingsbrevet for 2023 datert 24.03.23 er vedlagt, og tildelingen for 2023 er på kr. 1 906 000 ihht. vedlagte oversikt over tildeling.

Tidligere års tildeling til Sola-menighetene:

2022: kr. 1 677 000 etter fradrag for kr. 200 000 for tidligere års mindreforbruk

2021: kr. 1 823 000

2020: kr. 1 590 000 etter fradrag for kr. 186 000 for tidligere års mindreforbruk

2019: kr. 1 730 000

2018: kr. 1 660 000

I hht. vilkårene for tildelingen er det kirkelig fellesråd som valgt organ som bl.a. skal vedta et samlet budsjett for tilskuddsmidlene fra bispedømmet. Budsjettet skal bl.a. fordele midlene på henholdsvis personalkostnader og driftsmidler. Fellesrådet skal også vedta andel av driftsmidlene som stilles til disposisjon for menighetsrådene og fordelingen av disse midlene mellom menighetsrådene.

Trosopplæringsregnskapene i de 4 menighetene føres i eget regnskap under Sola kirkelige fellesråd med egne avdelinger for hver menighet, også dette i tråd med vilkårene for tildelingen.

Sola kirkelige fellesråd vedtok i budsjettvedtaket i sak 21/005 03.02.21 å belaste trosopplæringsbudsjettet med fellesrådets administrasjonskostnader og dekning av framtidige pensjonsforpliktelser. Det er derfor i det framlagte budsjettforslaget trukket 5% som skal dekke fellesrådets kostnader til administrasjon av trosopplæringsmidlene. Framtidige pensjonsforpliktelser er kostnader som fellesrådet som arbeidsgiver vil måtte bære i mange år framover, og det er derfor nødvendig å sette av midler til dette av den årlige tildelingen til trosopplæring. Det er i forslaget som er lagt fram satt av 2% av lønnsmassen til pensjonsforpliktelser, noe som utgjør kr. 26 000 samlet for de 4 menighetene i 2023.

Det framlagte forslag til budsjett for trosopplæring i Sola-menighetene er utarbeidet etter

innspill fra respektive menigheter. En stor del av tildelingen går med til å dekke lønn til trosopplærere i menighetene, og de øvrige midlene budsjetteres i all hovedsak til dekning av kostnader til bøker, undervisningsmateriell, kurs og diverse utstyr.

Forslag til vedtak:

- a. Sola kirkelige fellesråd vedtar trosopplæringsbudsjett for menighetene i Sola med en total kostnadsramme tilsvarende tilskuddet fra Stavanger bispedømme på kr. 1 906 000.
- b. Av de tildelte midlene avsettes kr. 96 000 til å dekke fellesrådets administrative kostnader i forbindelse med trosopplæringen, og det avsettes kr. 26 000 til framtidige pensjonsforpliktelser for ansatte i trosopplæringsarbeidet.

Vedlegg:

Budsjett trosopplæring 2023

23_01365-1 Tilskot til trosopplæring i 2023 med vedlegg

2023 oversikt tilskot trosopplæring stavanger

Arkiv: KF-KF, ØKONOMI-130.0, ÅR-2023
JournalpostID: 23/1610
Saksbehandler: Kai Rune Byberg
Dato: 11.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/020	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Regnskapsrapport januar-april 2023**Bakgrunn for saken:**

Regnskapsrapport per 30. april 2023

Saksopplysninger:

Regnskapet per 30. april viser et mindreforbruk på kr 1 218 000 i forhold til periodisert budsjett. Det er da korrigert for periodisering av lønnsreservendelen av tilskuddet fra kommunen og for periodisering av medlemsavgift KA og inntekter fra festeavgift. I dette mindreforbruket inngår totalt kr. 149 000 i sykepengerefusjoner som ikke er budsjettet. Rapporten inneholder ikke tall for ansvarene 500 Menighetene lønn og 600 Trosopplæring. Menighetene lønn inneholder regnskapstallene for lønn utbetalt av fellesrådet som refunderes fra menighetene og vil gå i null, mens det for Trosopplæring ennå ikke er vedtatt budsjett for 2023.

Avdelingsvis regnskapsresymé:*Kirkeadministrasjon:*

Kirkeadministrasjon har et mindreforbruk på kr. 320 000 per 30. april. Mindreforbruk på kr. 95 000 på konsulenttenester kommer av at revisjon for 2022 ennå ikke er fakturert. I tillegg kommer tilskudd ifm gjennomføring av valg på kr. 141 000 som ikke er budsjettet samt høyere renteinntekter enn budsjettet. Det forventes budsjettbalanse ved utgangen av året.

Kirker:

Kirker har et mindreforbruk per 30. april på kr. 929 000. Det er budsjettet med stillingen som Kirkens ungdomskontakt fra januar, men pga at stilling ikke blir besatt før i august er det hittil i år et mindreforbruk på lønn på kr. 223 000. I tillegg er det mindreforbruk på hhv forsikring (kr. 102 000), vedlikehold (kr. 666 000) og revisjon (kr. 81 000) samt refusjon av sykepenges på kr. 141 000. Energi har et merforbruk på kr. 140 000 før refusjon fra menighetene som hittil er beregnet til kr. 54 000. Det forventes noe mindreforbruk ved utgangen av året.

Kirkegårder:

Kirkegårder har et merforbruk per 30. april på kr. 26 000. Dette kommer av merforbruk på kostnader til kremasjon hittil i år på kr. 31 000.

Fakturering av festeavgift som er vedtatt innført fra og med 2023 er ennå ikke iverksatt. Det vil i løpet av høsten sendes ut faktura til alle som skal betale festeavgift fra og med 2023, men med ulike faktureringsperioder fra 1 til 5 år for å få framtidige faktureringsperioder til å

gå opp i forhold til festeperioden på den enkelte grav. Det vil medføre noe høyere inntekter fra festeavgift i 2023, noe som vil normaliseres fra og med 2024. Det forventes budsjettbalanse ved utgangen av året.

Sola menighetsblad:

Menighetsbladet har et merforbruk på kr 64 000 per 30. april. Dette kommer av at det hittil er kostnadsført trykking og distribusjon av 2 av 4 nummer i 2023 mens denne kostnaden er budsjettet fordelt likt utover året. Det forventes budsjettbalanse ved utgangen av året forutsatt at gaveinntektene som i sin helhet er budsjettet i desember blir som forventet.

Vielser Ruinkirken:

Per 30. april er det et mindreforbruk på kr. 59 000. Inntektene her er periodisert etter pandemi-modellen med etterskuddsfakturering, mens vi i år har gått tilbake til ordningen fra tidligere med forhåndsfakturering av planlagte vielser gjennom sommeren. Det forventes budsjettbalanse ved utgangen av året.

Kirkens sykevakt:

Kirkens sykevakt har per 30. april budsjettbalanse.

Forslag til vedtak:

Framlagte regnskapsrapport januar-april 2023 for Sola kirkelige fellesråd med kommentarer tas til orientering.

Vedlegg:

Budsjettoppfølging drift april 23

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Arkiv: KF-KF, ØKONOMI-
112.0, ÅR-2024
JournalpostID: 23/1612
Saksbehandler: Trygve Torgersen
Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/021	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Budsjettprosess 2024 - innspill til Sola kommune fra Sola kirkelige fellesråd

Bakgrunn for saken:

Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-12-08-2646>

FR-sak 23/05 Forslag til driftsbudsjett 2023 for Sola kirkelige fellesråd

FORSLAG TIL BUDSJETT 2023 OG HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2023 – 2026
FRA SOLA KIRKELIGE FELLESRÅD 07.06.2022

Budsjetttrundskriv vedr. Handlings – og økonomiplan HØP 24 - 27 og Årsbudsjett 2024 - 2027 11.04.2023 fra kommunedirektør / økonomisjef Sola kommune med innsendingsfrist mandag 5.juni -23. Kommunedirektørens forslag til HØP 2024-2027 offentliggjøres torsdag 26.oktober.

E-post 13.04.2023 til menighetsrådene vedr Budsjettprosessen 2024 for Sola kirkelige fellesråd

Innkomne budsjettinnspill vedr. 2024 fra Ræge, Sola, Sørnes og Tananger MR

Saksopplysninger:

A. Innledning

Fastsettelsen av det kommunale tilskuddet til Sola kirkelige fellesråd (SKF) er årlig en del av Sola kommunes årlige budsjettprosess. SKF leverer sitt budsjettinnspill til Sola kommune for kommende budsjettår, ihht. den fristen kommunedirektøren årlig setter i begynnelsen av juni. Fellesrådets budsjettskriv orienterer kommunen om SKF's økonomiske situasjon, med beskrivelse av kostnadene som kreves for å gjennomføre det som er Den norske kirkes menigheters oppgaver i Sola, jfr. lov om tros – og livssynssamfunn kap. 3:

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-04-24-31#KAPITTEL_3 Trossamfunnslovens §14 redegjør for finansieringen av Den norske kirke nasjonalt og lokalt:

Staten gir tilskudd til prestedtjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Formålet med fellesrådets stillinger er å ivareta gode og forutsigbare menighetstilbud og tjenester i de lokale menighetene, der menighetenes strategi og utøvende virksomhet gjennomføres år for år. En svært verdifull del av menighetenes tilbud og aktiviteter lokalt i solabygdene er de store dugnads- og frivillighetsbidragene som blir utført av hundrevis av frivillige medarbeidere.

B. Rammetilskudd 2023 fra Sola kommune

Informasjon om vedtatt rammetilskudd for inneværende år fra Sola kommune til Sola kirkelige fellesråd ble mottatt 19.01.2023. Kommunestyret i Sola vedtok 15. desember 2022 tilskuddsramme 2023 for Sola kirkelige fellesråd med en netto budsjetttramme på kr 15 380 000 (brutto 15.830.000). Utgangspunktet for budsjetttrammen i 2024 er vedtatt budsjett 2023 som vist i følgende oppstilling:

2023	Beløp
Videreføring av tilskudd til Sola kirkelige fellesråd 2022	14 311 000
Økt tilskudd jf vedtatt HØP 23-26	300 000
Ungdomsdiakon jf vedtatt HØP 23-26	800 000
Faktisk helårseffekt av lønnsoppgjør 2022 inn i 2023	419 000
Sum tilskudd 2022 før fradrag mva- kompensasjon	15 830 000
Mva-kompensasjon Sola kirkelige fellesråd	-450 000
Sum tilskudd til utbetaling i 2022 til Sola kirkelige fellesråd	15 380 000

Rammetilskuddet fra kommunen har som fast ordning innarbeidet årlig kompensasjon for lønns- og pensjonsmerutgifter. Denne lønns- og pensjonsreserven er for 2023 estimert til kr 375 000.

Det inngår heller ikke i Sola kommunes rammetilskudd for 2023 kompensasjon for generell prisstigning for driftsbudsjettet. Fellesrådet har ikke fått kompensert prisstigning siden 2014, i samsvar med kommunens langsiktige innsparingskrav overfor alle sine virksomhetsområder. Det vil for kommende års budsjett vise seg om kommunen kan finne det nødvendig å kompensere virksomhetene for effekten av særskilte økte priser for enkelte varegrupper som f.eks. energi, som SKF sammen med alle andre virksomheter erfarer som spesielt krevende. SKF bør i sitt budsjettsskriv gi innspill på dette til Sola kommune.

C. Andre inntekter

Sola kirkelige fellesråds budsjett har i 2023 følgende andre inntekstposter:

1. Tilskudd på ca kr. 760 000 fra Den norske kirke (via Stavanger BDR) til diakoni og undervisning.
2. Refusjon på kr. 125 000 fra Tananger menighet, som betaling for fellestjenester i Tananger kirke knyttet til menighetens barnehage/SFO, jfr. FR-sak 42/2018.
3. Ordning med festeavgift blir igangsatt fom. budsjettåret 2023, ihht. vedtak i SKF mai 2019 og behandling i formannskapet, Sola kommune mai 2020, med fastsettelse av festeavgiftsatsen til kr.100/år. SKF kan på grunnlag av dette budsjettere med festeavgiftinntekter for de kommende budsjettår. For 2023 vil fakturering bli differensiert ift når graven opprinnelig ble festet slik at fakturaperiode i oppstartsåret vil variere fra 1 til 5 år. Dette for å sikre at inntekten fra festeavgift framover blir så jevn som mulig fra år til år.

D. Sola kommunes framdriftsplan for budsjettprosessen 2024 – fellesrådets ansvar

Budsjettforslag fra Sola kirkelige fellesråd sendes til budsjettleder innen mandag 5. juni 2023.

Kommunedirektørens forslag til HØP 2024-2027 blir offentliggjort 26. oktober kl. 16:00. Formannskapets behandling av Handlings- og økonomiplanen 2024 – 2027 (HØP) er 21. november, og kommunestyret gjør endelig budsjettvedtak for HØP 2024 – 2027 14.desember 2023.

Sola kirkelige fellesråd behandler sine prioriterte saker og rammeforslag til tilskudd 2023 fra Sola kommune i sitt møte 24.05.23 og utformer umiddelbart sitt formelle budsjettsskriv til kommunen ut fra fellesrådets vedtatte prioriteringer.

E. Fellesrådets innspill til Sola kommunes HØP 2023 – 2026

Fellesrådet sendte i sitt budsjettsskriv til Sola kommune 03.06.2022 med følgende vedtak og prioriteringer:

Sola kirkelige fellesråd behandlet i møte 01.06.2022 under *FR-sak 22/020 Budsjettprosess 2022 - innspill til Sola kommune* kommende års økonomiske situasjon og budsjettmessige utfordringer for fellesrådet som arbeidsgiver, kirkebygg – og gravplassforvaltning mv., og vedtok enstemmig følgende:

- a. Sola kirkelige fellesråd ber om at ordinær driftsramme fra Sola kommune for 2022 framskrives for 2023 mht. lønnsmerutgifter og prisstigning, i tråd med gjeldende ordning.
- b. Følgende tiltak prioriteres i budsjettinnspillet til Sola kommune for 2023-2026:
 1. DRIFT/VOLUMØKNINGER:
 1. Ungdomsdiakon, kr. 800 000 (årlig fra 2023)
 2. INVESTERINGER:
 1. ENØK-tiltak, Tananger kirke, kr. 250 000 (2023)
 2. Overflatebehandling, Ræge kirke, kr. 100 000 (2023)
 3. Lyd- og bildeutstyr samt kiosk på hjul, Sola kirke, kr. 100 000 (2023)
 4. Fasade-/murtiltak vestvegg, Sørnes kirke, kr. 1 000 000 (2023)
 5. ENØK-tiltak, Sørnes kirke, kr. 300 000 (2024)
 6. Heis, Ræge kirke, kr. 450 000 (2024)
 7. Universell utforming, alle kirker, kr. 500 000 (2024)
- c. Fellesrådet delegerer til fellesrådets leder i samarbeid med administrasjonen å utforme endelig budsjettsskriv til Sola kommune innen oppgitt frist. Budsjettsskriv 2023 sendes samtidig til fellesrådets medlemmer til orientering.

Fellesrådets tiltak forelås i kommende Handlings – og økonomiplan 2023 - 2026 som følger:

Tiltak	2023	2024	2025	2026
Volumøkning, drift				
3 Felles ungdomsdiakon i Sola kommune	800 000	800 000	800 000	800 000
Sum tiltak drift	800 000	800 000	800 000	800 000
Investeringer				
ENØK – tiltak Tananger kirke	250 000			
Overflatebehandling, Ræge kirke	100 000			
Lyd- og bildeutstyr samt kiosk på hjul	100 000			
Fasade-/murtiltak vestvegg, Sørnes kirke	1 000 000			
ENØK-tiltak, Sørnes kirke		300 000		
Ny heis Ræge kirke		450 000		

Universell utforming, alle kirker		500 000		
Sum tiltak investeringer	1 450 000	1 250 000	0	0

F. Fellesrådets økonomiske situasjon fra og med 2022

Fellesrådets medlemmer er godt kjent med utfordringene SKF har arbeidet med fom. budsjettåret 2021 ifm. at rammetilskuddet fra Sola kommune ble redusert med vel 800 000 kr. i forhold til 2021 – tilskuddet. De gjennomarbeidede forslagene til kostnadsreduksjon som *Partssammensatt arbeidsgruppe for utarbeidelse av forslag til varige innsparingstiltak i Sola kirkelige fellesråd* leverte ble i stor grad ble innarbeidet i driftsbudsjettet for 2021. SKF videreførte oppdraget til den partssammensatte arbeidsgruppen også i 2022. Virksomheten har kontinuerlig fokus på ressursbruken, inkludert de administrative ressursene. Virksomheten tar så langt som mulig i bruk og utnytter de datatekniske hjelpemidler og forbedringer som er tilgjengelige og tilbys, for at rutinemessige oppgaver, bestillinger av kirkelige tjenester og tilbud kan fungere så effektivt som mulig.

Fellesrådet gjorde 01.02.23 i sak 22/004 *Forslag til driftsbudsjett 2023 for Sola kirkelige fellesråd* følgende vedtak:

- Framlagt forslag til driftsbudsjett 2023 for Sola kirkelige fellesråd vedtas i balanse med en brutto tilskuddsramme fra Sola kommune på kr. 16 205 000 og en total budsjetttramme på kr. 26 537 000.*
- Fellesrådets oppnevnte partssammensatte arbeidsgruppe for utarbeidelse av forslag til varige innsparingstiltak i virksomheten fra 2021 bes opprettholdt også i 2023 i beredskap etter mandatet ved opprettelsen.*
- Sola kirkelige fellesråd viderefører streng stillingskontroll også for 2023. Alle vakanser og nye tilsetninger skal vurderes og avgjøres av økonomi- og ressursutvalget.*
- Fellesrådet ser behovet for å følge opp arbeidet med avklaring av energikostnadsfordeling i Tananger kirke og ber om at avtale gjeldende fra 2019 mellom SKF og Tananger menighet som eier av Tananger MBH/SFO gjennomarbeides på nytt og oppdateres på stipulerte og reelle kostnader for varer og tjenester som ytes fra fellesrådets side. Forslag til ny tjenesteytingsavtale framlegges til ny behandling inneværende fellesrådsperiode.*

G. Menighetenes innspill til fellesrådets budsjettdrøftinger

Menighetsrådene ble i skriv 13.04.2023 anmodet om å komme med sine innspill til fellesrådets budsjettprosess for 2024 innen onsdag 10. mai. Menighetene har i ulik grad vesentlige innspill til prosessen, og det vises til respektive innspill.

Oversikt over innspillene fra menighetene:

Ræge menighet	Beløp
Ny heis	400 000
Sørnes menighet	
Varmestyring – vanskelig å gjennomføre gode ENØK-tiltak med dagens løsning	1 000 000
Lekkasjer ved foldevegg	
Murvegg/grunnmur mot parkering	
Tananger menighet	
Display ved hoveddør	100 000
Økt kantorstilling fra 50% til 100%	380 000
Foldedør mellom kirkerom og menighetssal	600 000
Skifte ut stoler og benker i kirkerom og	1 700 000

menighetssal	

Fellesrådet må årlig vurdere menighetenes innspill og behov for midler til tiltak, stillinger og vedlikehold i forhold til tidligere års innspill og behov når rådet skal drøfte hvilke behov og tiltak som bør prioriteres overfor Sola kommune.

H. Kirkevergens innspill til fellesrådets budsjett-drøftinger

Fellesrådet har ansvar for å holde kommunens ledelse, administrasjon og politikere godt orientert om hva som er Sola kirkelige fellesråds ønskede prioriteringer og behov i årene framover. Grunnlaget for dette ligger i trossamfunnsloven.

1. Stort behov for vedlikeholdsmidler til kirkene i Sola

I tillegg til personalrelaterte kostnader (60%) prioriterer Sola kirkelige fellesråds driftsbudsjett en betydelig andel av sine midler til forvaltning, vedlikehold og oppgradering av totalt 6 kirkebygg (16%). Fellesrådet forvalter gode og moderne kirkebygg: Tananger kirke 2002, Ræge kirke 2009, Sørnes kirke 1977 - rehabilitert og påbygget i 2012 og Sola kirke 2020.

Fellesrådet har i en årrekke alltid prioritert bruk av budsjett - fondsmidler samt regnskapsmessig overskudd for å klare å vedlikeholde kirkebyggene på en forsvarlig måte og forebygger på den måten framtidige og uventede vedlikeholdskostnader. Kirkevergen anbefaler fellesrådet om at det bør erfaringsmessig årlig budsjettere med 1,0 – 1,2 mill. kr. i vedlikeholdsmidler for kirkebyggene, og at fellesrådet tydelig kommuniserer dette i sin budsjettinformasjon til Sola. God forvaltning av moderne kirkebygg forutsetter faglig kompetanse og kontinuerlig tilsyn og oppfølging, og fellesrådets ordning siden 2016 med en fast stilling som felles, ambulerende vaktmester- og driftslederfunksjon har varig løftet virksomhetens kirkebyggforvaltning.

2. Forslag til prioriterte vedlikeholdsbehov kirkebygg

A. Resterende større vedlikeholdstiltak Sørnes kirke

1. Resterende ytre murarbeider

Det gjenstår svært nødvendige reparasjonsarbeider på mursteinveggene på Sørnes kirke, som ble avdekket ifm. rehabiliterings – og påbyggingsarbeidene i 2012/2013. Det gjelder først og fremst vestveggen ut mot parkeringsplassen, hvor armeringsjern i mursteinsfugene ruster og presser ut fugene. Disse skadene betraktes foreløpig som stabile uten videre skadeutvikling, men må selvsagt repareres så fort det blir midler til det. Her er det ikke gjort noe vedlikehold siden byggeår (1977) Kirkevergen foreslår at disse tiltakene kan utsettes noe, i håp om at lekkasjeproblerne over og inn i menighetssalen på østsiden av kirkeskipet ellers er avklart. Eksterne fagfolk gjennomgikk våren 2021 disse forholdene på nytt (Rådgivende ingeniørfirma i byggeteknikk Boye og Waage & Co AS) og gav følgende anbefalinger:

Fasaden har en del vertikale riss i teglsteinen og det er mange fuger som er «sprengt» trolig pga. rust i fugearmering samt i kombinasjon med frost. Dette kan forårsake lekkasjer og skader i fasade. Det er vanskelig å forutse omfanget av eventuell lekkasje og skader på bakenforliggende konstruksjon før det er tatt noen inspeksjonshull i vegg for om mulig å se hva som skjuler seg bak. Det kan også være rustangrep på stålsøyler som er montert mellom teglvangene og som bærer limtrebjelker i taket, slik det var i fondvegg. I forbindelse med opplegg for tegl ned mot betongbjelke under vindu er det spesielt viktig å ivareta beslag/tekking i overgang

mellom vegg og takflate samt i underkant av vinduer.

Det er i budsjettestimater tatt høyde for at mesteparten av ytre skallmur av vestvegg (skråkravur på fasadeskisse) blir skiftet ut og sikret, inkl isolasjon. Nye bevegesfuger

etableres for å unngå nye riss med tilhørende lekkasjer.

Estimert kostnad 2021 omfattende tiltak: **kr. 800 000 – oppjusteres til kr. 900 000 for 2024.**
(inkl. 30 % utforutsatte kostnader i denne mulighetsstudiefasen, jfr. Sola kommunes byggeinstruks)

2. Lekkasjer over menighetssal

Rehabiliterings – og påbygningsarbeidene i 2012/2013 lyktes ikke i å eliminere de mangeårige lekkasjene over menighetssal og overgangen mellom kirkeskip og menighetssal. Impregnering av den østlige mursteinsveggen over menighetssalen reduserte tydelig vanninntrengningen, men det gjenstår ennå og periodevis lekkasjeproblemer som må løses. Dette tiltaket igangsettes sterkt forsinket i år og finansieres av gjenværende midler på ca. kr. 334 000 av øremerket tilskudd fra Sola kommune 2014/2015 på totalt vel kr. 700 000 som skal brukes til ulike tetningsarbeider. Det er usikkert om disse midlene er tilstrekkelig, og fellesrådet avsatte derfor på vedlikeholdsbudsjettet for 2023 ytterligere midler på kr. 500 000.

3. ENØK-tiltak

SKF fikk bevilget kr. 300 000 til ENØK-tiltak for 2023 fra Sola kommune. Den foreløpige vurderingen er at det er behov for en grundig ekstern faglig gjennomgang og kartlegging av dagens tilstand, for å få utarbeidet en helhetlig plan for relevante ENØK-tiltak i kirkebygget. Saken er drøftet av kirkevergeadministrasjonen og driftsleder, og er det er full enighet om at en ikke kan gå i gang med mer eller mindre tilfeldige tiltak. Bevilgede midler vil i første omgang bli brukt til faglig bistand til nødvendig kartlegging og prioritert tiltaksliste. Når den foreligger vil vi som kirkebyggforvalter ha et godt kostnadsbilde som det må søkes om ytterligere midler til.

B. Universell utforming alle kirkebygg

Behov for endringer på kirkebyggene i Sola har sin begrunnelse knyttet til et ønske om mer universell utforming. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven vektlegger at byggene og omgivelsene våre skal være tilgjengelige for alle. Alle nye kirkebygg som oppføres etter at loven begynte å gjelde (2008) må oppfylle kravene til fysisk tilrettelegging i plan- og bygningsloven. For eksisterende kirkebygg gjelder kravene bare for nye byggetiltak. Antidiskrimineringsloven pålegger likevel offentlige virksomheter og private virksomheter rettet mot allmennheten å «arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innen virksomheten». Gjennom lov om offentlige anskaffelser § 5 er SKF også pålagt å ta hensyn til universell utforming ved anskaffelser av varer og tjenester. Universell utforming vil si å planlegge omgivelser, produkter, institusjoner og tjenester slik at de kan brukes av så mange mennesker som mulig. Hensikten er å oppnå like muligheter til samfunnsdeltakelse og motvirke diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Dette ansvaret tilligger også SKF å arbeide og legge til rette for. SKF har også tidligere i inneværende periode pekt på ønsket om og behovet for å utrede dette; administrasjonen har av kapasitetsmessige årsaker ikke klart å igangsette dette arbeidet. Arbeidet som skal gjøres vil nyttiggjøre seg av ressursstoff både fra KA og Kirkerådet, og skal involvere brukere, ansatte, driftsleder mv.

C. Tananger kirke (2001)

Kirkebygget med dets inventar i kirkerommet og menighetssal har passert 20 år, og slitasjen begynner å bli merkbar. Tananger MR peker med rette på følgende forhold som så fort som mulig bør innarbeides i budsjettbehovene overfor Sola kommune.

1. Foldedør mellom kirkerom og menighetssal, kr. 600 000
2. Stoler og benker i kirkerom og menighetssal, kr. 1 700 000

D. Ræge kirke

1. Ny heis i Ræge kirke (tidl. HØP 2023)

Ræge menighetsråd har over flere år meldt et klart behov for ny heis mellom hovedetasje og underetasje. Heisen ble anskaffet i 2009 da kirken var ny, og måtte være installert for å få kirkebygget godkjent. Denne type personløfter var på det tidspunktet utdatert og ble derfor

levert til gunstig pris, Det har opp gjennom årene vært en del tekniske utfordringer med heisen, blant annet at den har stanset midt mellom etasjene med folk inni ved flere anledninger. Av sikkerhetsmessige årsaker lar en heller ikke noen bruke heisen om de oppholder seg alene i kirkebygget. Det er i årenes løp også utbedret økt kapasitet på sikring og dørpumpe. men det er likevel en viss risiko knyttet til bruken. Heisen er av en type «løfteplattform med sjakt» som i dag ikke er godkjent for montering i nye bygg. Heisen er et for dårlig tilbud til de som har behov for å bruke heis i forhold til universell utforming.

Fellesrådet så veldig positivt på at kommunestyret ifm. fastsettelsen av HØP 2023 – 2026 satte dette tiltaket opp på 2024 – budsjettet.

Estimert kostnad – ny heis Ræge kirke: **kr. 450 000**

E. Tilstandsrapport for Sola kapell (mur – og steinkirke)

Kirkevergen hadde både 2015 og våren 2017 kontakt med rådgivningsfirmaet Boye & Waage sammen med murmesterfirmaet Garpestad og Gaausland AS for å drøfte drøftet kirkebyggets tilstand med tanke på murer og fuger. Disse har gitt råd om nødvendige tiltak. Noe av bakgrunnen for dette arbeidet er bl.a. lekkasjer i taket i våpenhuset, sprukne ytre fuger, diverse saltutslag på innerveggene i Sola kapell mv. Vanninntrengningen i våpenhuset er årvissst, og påfører fuktighetsskader i taket. Det er en fare med en stadig oppmagasinering av fuktighet i mur – og steinvegger som på sikt vil påføre bygget større skader og risiko med betydelige merkostnader.

Det er fra SKF sin side viktig å understreke at Sola kapell skal «i all framtid» brukes som seremonibygget ifm. begravelsesseremonier og også vielser Det er derfor viktig å vedlikeholde bygget godt for mangeårig framtidig bruk. SKF ønsker i dialog med Sola kommune for kommende år vurdere å søke om midler for tilrettelegging av steinmurbygget til alle typer begravelsesseremonier, dvs. i regi av ulike tros – og livssynssamfunn, på linje med Tjensvoll og Eiganes kapeller i Stavanger, Soma kapell i Sandnes mv. Det er våren 2023 igangsett en formell prosess på dette iht. bestemmelsene i Kirkeordning for Den norske kirke, trossamfunnsloven mv. Det vil medføre en formell nedleggelse av kirkebygget, og en viss interiørmessig tilrettelegging. Kapellbygget bør også kunne stilles til disposisjon og utleie for ulike typer kulturarrangementer, og kan med sine ca. 250 sitteplasser være et godt supplement til Sola ruinkyrkje, som har kun vel 60 sitteplasser. Det understrekes imidlertid at Den norske kirkes bruk av kapellet til begravelser, vielser og evt. andre kirkelige handlinger vil forbli som før, på grunnlag av at bygget ble vigslet til kirkelig bruk i 1955.

Estimert kostnad (tiltak foreslås utført 2024/2025): **kr. 1 000 000**

F. Tananger kapell

Fellesrådet er godt kjent med utredningsarbeidet for nødvendig rehabiliterings – og oppgraderingsarbeid for det listeførte kapellbygget fra 1879 (ref. Riksantikvaren). Det er i 2015 og 2018 utarbeidet 2 tilstandsrapporter for kapellbygget. Den siste (OPAK AS i samarbeid med / på oppdrag fra KA) er den mest omfattende, og stipulerte 2018 – kostnaden til 8,2 mill.kr. En må 5 år senere påregne, også erfaringsmessige fra andre liknende rehabiliteringsprosjekter, at denne kostnaden realistisk kan nå 12 – 15 mill.kr.

Etter at SKF i 2020 gjorde stengningsvedtak for all bruk av bygget og i 2021 gjorde rivningsvedtak, har SKF ikke søkt om ekstraordinære midler fra Sola kommune. Sola kommune fikk i desember 2021 oversendt formelt brev om SKF sitt rivningsvedtak. Det er samtidig en erkjennelse av at det kan bli en lang og krevende formell saksgang og vei fram til at rivning av kapellbygget kan utføres. Det forutsetter bl.a. en positiv uttalelse til rivning fra lokal kulturminnemyndighet, godkjenning av Stavanger biskop samt Riksantikvaren.

Fellesrådet må påregne at det i kommende driftsår sannsynligvis vil påløpe drifts – og vedlikeholdsmidler på størrelsesorden 40 – 80 000 (estimert), og at det før eller siden vil påløpe leiekostnader av sperremateriell rundt kapellbygget av sikkerhetsmessige årsaker (f.eks. nedfall av løse trematerialer og takskifer fra usikrede takområder) så lenge

kapellbygget står.

Det er nylig etablert en dialog med en lokal interessegruppe som ønsker vern av Tananger kapell.

G. Utskifting av lysrør

I løpet av 2023 blir det forbudt å produsere og importere flere typer lysrør og -pærer. Når lysstoffrør med kvikksølv og andre lyspærer blir forbudt å importere og produsere i løpet av 2023 betyr det at butikkene etter hvert vil gå tomme og produktene blir umulig å oppdrive. For kirkebyggene våre vil dette også få betydelig konsekvenser. Det skal finnes LED-alternativer for alle lyskildene som blir forbudt å importere og produsere. Det betyr at SKF som kirkebyggforvalter i utgangspunktet skal slippe å måtte bytte lamper. En skal kunne finne produkter som skal passe til de gamle lampene som er montert. Det er også litt av bakgrunnen for at dette forbudet har blitt utsatt i tid – gode erstatningsprodukter måtte komme på plass først. Det å oppgradere eldre lysstoffrør-lamper med nye LED-lysrør vil i større eller mindre grad by på utfordringer. Det er ikke helt sikkert at de nye lyskildene er kompatible med alle de elektriske komponentene i alle eldre lamper. Faglige anbefalinger er at eldre lamper – på opp mot 20 år – bør uansett vurderes utskiftet. Elektronikk varer ikke uendelig påpekes av lys-ekspertene. Eldre lamper har gjerne plastkomponenter som er utslitt, sprø og kan knekke eller smuldre opp på grunn av den mangeårige oppvarmingen. Dermed bør de uansett skiftes for brannsikkerhetens skyld. Dersom plast rundt ledninger og ved andre koblinger smuldrer opp, øker det brannfaren betraktelig, spesielt dersom det er mye støv i og rundt lampen. Det er imidlertid ikke slik at det er mer brannfarlig å sette et LED-lysrør inn i en gammel lysstoffrørlampe enn det er å bruke et vanlig lysstoffrør.

KOSTNAD: 4 000 000 over 2-3 år

H. Ombygging, Sola kapell

Kirkevergen har siden 2020, i etterkant av vigsling av Sola kirke i Sola sentrum arbeidet med tanker om nedleggelse av Sola kapell som kirkebygg. Det må forstås i lys av at Sola menighet i oktober 2020 flyttet til ny soknekirke i Sola sentrum, og at Sola menighets gudstjenester, tilbud og aktiviteter ble samlet i den nye Sola kirke. Navnet på kirkebygget fra 1955 i Nordsjøveien ble i den forbindelse av Stavanger bispedømmeråd godkjent endret til Sola kapell, som navnet var fra byggeår 1955 og en del år framover. I kontaktmøter med Sola kommunes ledelse de siste par årene har kirkevergen og leder i Sola kirkelige fellesråd (SKF) luftet ideen om å få omgjort Sola kapell til et livssynsåpent kapellbygg, som alle tros- og livssynsamfunn kan bruke til begravelsesseremonier og andre samlinger. Fellesrådets ledelse har i samtale om denne saken med kommunens ledelse signalisert et behov for investeringsmidler til ombygging av og tilrettelegging av bygget til livssynsåpent seremonirom,. SKF anmodes derfor å ta stilling til dette i HØP 2024 – 27 – prosessen. Denne tilretteleggingen består bl.a. i å legge til rette for at nåværende kirkelige symboler og -uttrykk kan skjermes noe i forbindelse med seremonier som ikke foregår i kristen regi. I kommende behandling av denne saken understrekes det at Den norske kirkes bruk av kapellet til begravelser, vielser og evt. andre kirkelige handlinger vil forbli som før, på grunnlag av at bygget ble vigslet til kirkelig bruk i 1955.

KOSTNAD: 4 000 000

3. Ekstrakostnader for dekning av egenandel for pårørende i Sola kommune

SKF behandlet i møte 03.06.13 under sak 19/2013 forslag om endring mht. egenandel for pårørende i Sola kommune ifm. kremasjon, og gjorde vedtak om at SKF fom. 2014 dekker egenandelen ifm. kremasjon. Den var i 2013 på kr. 1716, og er i dag kr. 5 800. SKF henvendte seg til Sola kommune om denne saken i 2013, i brev 27.06.13 (vedlagt). Sola kommune imøtekom SKF med denne ekstrakostnaden med kr. 20 000 fra og med 2014. Kremasjonsprosenten i Sola har gjennom årene økt jevnt med årvisse variasjoner, og var i 2022 på nær 20%. Det er derfor relevant å løfte denne saken inn overfor Sola kommune

igjen. Kremasjon og urnegravlegging er i ferd med å bli mer vanlig også i Sola, og for Sola kommune/Park og Gravlund er denne utvikling kostnadsbesparende både økonomisk og arealmessig. Det er faglig grunn til å tro at etableringen av navnet minnelund nå først på Sola kirkegård vil bidra ytterligere til denne utviklingen. Kirkevergen viser til vedlagte kostnadsoversikt og -utvikling og anbefaler derfor overfor fellesrådet om å be Sola kommune etterkomme nåværende dekning av egenandelen for kremasjon med kr. 150 000 – 200 000 fra og med 2024 og videre. For 2023 er kremasjonsutgiftene pr. april på kr.80 000 mot kr. 120 000 i hele 2022,

KOSTNAD: kr. 200 000

I. Avsluttende budsjettkommentarer

Om lag 60% av fellesrådets totale budsjettmidler er årlig bundet til personalrelaterte utgifter, 4,7% til energi og 11,8% til vedlikehold kirkebygg. Fellesrådet har lønnsansvar for 4 menighetsstaber samt stab på Solakirkenes servicetorg/kirkevergekontoret. Det har gjennom årene vært viktig for fellesrådet å opprettholde og ivareta nåværende stillinger, som i mange tilfeller har en årelang og finslipt historikk.

Fellesrådets budsjettdrøftinger av ønskede og nødvendige tiltak og investeringer for kommende budsjettår er nødvendig for å kunne gjøre nødvendige prioriteringer i det videre budsjettarbeidet og endelig budsjettvedtak. Fellesrådets kommende budsjettskriv til Sola kommune må være tydelig i forhold til forventede og realistiske kostnader for kommende års drift. Det må derfor til Sola kommunes budsjettprosess legges fram et gjennomdrøftet og prioritert forslag til langtidsbudsjett (2024 – 2027) for SKF.

For å bidra med mest mulig kirkelige tjenester, tilbud og aktiviteter for alle aldersgrupper i den sterkt voksende befolkningen i Sola er SKF avhengig av stabile rammer for å opprettholde de mange og relevante tilbudene i menighetene (gudstjenester, begravelser, vielser, konfirmantarbeid, sorg – og besøksarbeid, aktiviteter for barn og ungdom, kulturtilbud og eldreaktiviteter). Menighetene og fellesrådets administrasjon har krevende erfaringer med stramme driftsrammer og er følsomme overfor større budsjettendringer, fordi det meste drives med minimumsbemannning. Menighetene har stor åpenhet og vilje til nytenkning og endring i sitt menighetsarbeid, og det er ønskelig å ha et visst økonomisk mulighetsrom for dette. SKF og menighetene er frimodige når de uttaler om seg selv at lokalsamfunnet og Sola kommune får mye igjen for tilskuddet til Den norske kirke i Sola, som en av de aller største frivillighetsaktørene i kommunen.

Kirkevergen foreslår overfor fellesrådet at følgende tiltak prioriteres for budsjettåret 2024 og innenfor HØP 2024 – 2027 i kommende budsjettskriv til Sola kommune:

Tiltak	Beløp	Kommentar
Fortsatt fasade/murtiltak yttervegger, Sørnes kirke	1 000 000	2024
ENØK-tiltak, Sørnes kirke		
Universell utforming alle kirkebygg	500 000	2025
Foldedører kirkerom/menighetssal, Tananger kirke	600 000	2025
Stoler og benker i kirkerom og menighetssal, Tananger kirke	1 700 000	2025
Ny heis Ræge kirke (p.t. HØP 2023)	450 000	2024
Vedlikehold murvegger, Sola kapell	1 000 000	2025
Utskifting av lysrør alle kirkebygg	4 000 000	2024
Ombygging, Sola kapell	4 000 000	2025

Den endelige utvelgelsen av og prioriteringen av disse tiltakene fastsettes av fellesrådet.

Forslag til vedtak:

- a. Sola kirkelige fellesråd ber om at ordinær driftsramme fra Sola kommune for 2023 framskrives for 2024 mht. lønnsmerutgifter og prisstigning, i tråd med gjeldende ordning.
- b. Følgende tiltak prioriteres i budsjettinnspillet til Sola kommune for 2024-2027:
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
- c. Fellesrådet delegerer til arbeidsutvalget å utforme endelig budsjettsskriv til Sola kommune innen oppgitt frist. Budsjettsskriv 2024 sendes samtidig til fellesrådets medlemmer til orientering.

Vedlegg:

Forslag til budsjett 2023 og handlings- og økonomiplan 2023-2026 fra Sola kirkelige fellesråd

Budsjetttrundskrivet HØP 24-27

Budsjetttrundskriv 2024-2027

Budsjettprosessen 2024 for Sola kirkelige fellesråd

MR budsjettskjema til FR 2024

Ræge MR's innspill til Budsjettbehandling 2024

Tananger MR's innspill til FRs budsjettprosess for 2024

AU SAK 03 2023 Innspill til FR budsjettprosess 2024

MR budsjettskjema til FR 2024 fra Tananger

Brev 27.06.2013 til Sola kommune vedr egenandel kremasjon

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/022	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Felles reglement for utleie av kirkene i Sola

Bakgrunn for saken:

Tidligere behandling i Sola kirkelige fellesråd: 26.01.2022

Behandling i menighetsrådene i Ræge, Sola, Sørnes og Tananger i perioden oktober 2022 til januar 2023.

Saksopplysninger:

Sola kirkelige fellesråd behandlet sak om felles reglement for utleie/utlån av kirkebygg i Sola i sitt møte 26.01.22 og gjorde følgende vedtak:

- Sola kirkelige fellesråd ber administrasjonen utarbeide forslag til felles regelverk for utleie av lokaler i kirkene i Sola, standard kontrakter og prislister for ulike typer utleie tilpasset de forskjellige kirkebyggene.*
- Forslaget skal omfatte forslag til fordeling av leieinntektene mellom fellesråd og menighetsråd samt hvilke utleiesatser menighetsrådene har anledning til å fastsette.*
- Det utarbeides forslag til standard kontrakter for utleie.*
- Forslaget legges frem til behandling i fellesrådet før det sendes til godkjenning i bispedømmerådet.*

Administrasjonen har i etterkant av denne behandlingen sendt utkastet til utleiereglement på høring til menighetsrådene, og deres tilbakemeldinger er vedlagt.

Menighetsrådene stiller seg positive til et felles reglement for utleie, men ønsker å fortsette de differensierte prisene mellom kirkene pga store forskjeller både i utforming og beliggenhet.

Menighetsrådene utenom Tananger har ikke innvendinger mot fordeling av leieinntektene som foreslått i første utkast til reglement. Tananger menighetsråd argumenterer for at menigheten bør beholde en større andel av leieinntekten siden menigheten selv lønner en ansatt som i stor grad administrerer utleie. I tillegg dekker menighetene deler av energikostnadene for kirkebyggene, noe som også bør tas hensyn til ved at menigheten beholder en større andel av leieinntekten.

I forhold til eventuelt renhold ifm utleie, er punkt 8 i reglementet justert for å åpne for vurdering av renholdsbehov ved alle utleieforhold og samtidig presiserer punktet nå at ekstra renholdskostnader dekkes av fellesrådets andel av leieinntekten.

Når det gjelder priser, kategorier av utleieforhold og ulike typer leietakere er det større sprik i innspillene. Det er ønskelig fra menighetene å videreføre gode samarbeidsforhold mellom menighetene og lokale kulturaktører som i dag får låne lokaler vederlagsfritt mot å delta med innslag på menighetens gudstjenester eller andre arrangementer. Det er også flere av menighetsrådene som ønsker å videreføre dagens ordning med at ansatte kan låne lokaler gratis en gang i året.

Vedlagte «Reglement for utleie av lokaler i kirkene i Sola» har tatt hensyn til de innkomne innspill fra menighetene med unntak av Tanangers forslag til endring av fordeling av leieinntekt mellom fellesråd og menighetsråd.

Vedlagte «Felles utleiekategorier og prisliste» har splittet tidligere utleiekategorier i to og sett på type arrangement (med/uten inngangspenger/billettinntekter) og hvem som er leietakere hver for seg. Det er definert priser ut fra type arrangement samtidig som ulike leietakere har differensierte priser.

Forslag til vedtak:

1. Framlagt Reglement for utleie av lokaler i kirkene i Sola vedtas.
2. Utleiepriser fastsettes som i framlagt Felles utleiekategorier og prisliste
3. Regelverket gjøres gjeldende fra 1. august 2023. Allerede inngåtte leieavtaler går som avtalt.

Vedlegg:

Høringsbrev, felles utleiereglement for kirkene i Sola
Utkast til felles utleieregler
Oversikt over gjeldende utleiepriser, kyrkjene i Sola
Høring om felles utleiereglement for Solakirkene
Høringssvar, Sola menighetsråd
Høringsbrev, felles utleiereglement for kirkene i Sola
Høring - Felles utleiereglement for Solakirkene
Reglement for utleie av lokaler i kirkene i Sola
Felles utleiekategorier og prisliste

Arkiv: KF-KF, GRAVPL-550.0, GRAVPL-501.0, GRAVPL-500.0
JournalpostID: 23/1634
Saksbehandler: Trygve Torgersen
Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/023	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Revisjon av Vedtekter for gravplassene i Sola kommune

Bakgrunn for saken:

Sola kirkelige fellesråd (SKF) igangsatte revisjon av gjeldende vedtekter for gravplassene i Sola i møte 01.02.2023 under sak 23/007 Revisjon av Vedtekter for gravplassene i Sola kommune, og gjorde følgende vedtak:

a. Sola kirkelige fellesråd godkjenner framlagt revisjonsforslag til Vedtekter for gravplassene i Sola kommune. Administrasjonen tar med seg rådets kommentarer og synspunkter i det videre revisjonsarbeidet. Vedtektene legges fram til endelig behandling i rådet.

b. Sola kirkelige fellesråd har utarbeidet forslag til nye vedtekter som nå legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37.

Formell betegnelse på de nye gravplassvedtektene vil være : *Forskrift om gravplassvedtekter, Sola kommune, Rogaland.*

Høringsperioden av Utkast til *Forskrift om gravplassvedtekter, Sola kommune, Rogaland* ble i henhold til gjeldende bestemmelser (minst 4 uker) fastsatt til perioden 13.04. – 11.05.23, og SKFs administrasjon kunngjorde høringen på følgende måte:

- a) Kunngjøring på SKFs nettsider www.sola.kirken.no fra og med 11.04.23
- b. Innrykk kunngjøring i papirutgave Stavanger Aftenblad 13.04.23
- c) Innrykk kunngjøring i papirutgave lokalavisen Solabladet 13.04.23 inkludert digital kunngjøring hele høringsperioden

E-post med informasjon om *Gravplassvedtekter for Sola ute til høring* og linker til dokumentene ble sendt 05.04.23 til høringsinstansene menighetsrådene i Sola ved daglig leder, Sola kommune og Park og Gravlund, Sola kommune, begravelsesbyråene og gravminneleverandørene som er aktive i regionen samt Muslimsk fellesråd Rogaland.

Kirkevergen anser med dette plikten til høring som utført ihht. bestemmelsene i BFD's Rundskriv Nr: Q-05/2022 pkt. 8.1.1 Saksførebuing og høyring, jfr. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rundskriv-om-endringer-i-gravplassforskrifta-urnevegg-osb/id2900217/#tocNode_12 .

Saksopplysninger:

SKF fastsatte i sitt forslag til nye vedtekter følgende formulering (i blå kursiv) i § 11. NAVNET

MINNELUND

Ved gravlegging i navnet minnelund påføres navn og data til avdøde på en navneplate på felles minnesmerke.

Graver i navnet minnelund kan festes etter fredningstidens utløp på lik linje med andre graver på gravplassen. Det vil imidlertid ikke være anledning til å gravlegge på nytt i graven. Navneplate fjernes når graven slettes.

I navnet minnelund kan det ikke festes en grav ved siden av. Men det kan avtales at det skal være plass til et navn til på navneplaten slik at når ektefelle / samboer / partner gravlegges på et senere tidspunkt vil begge navn komme ved siden av hverandre.

*I navnet minnelund er det anledning til å påføre navn på ektefelle/samboer/partner og/eller navn på barn av avdøde på navneplate selv om vedkommende er gravlagt et annet sted. Navnene skal stå på samme navneplate og navnet må fjernes fra det opprinnelige gravminnet. *)*

Avgift for bruk av navnet minnelund betales fra det tidspunktet graven tas i bruk.

Gravplassmyndigheten har ansvar for felles beplantning og stell i minnelunden. Det er ikke anledning til å opparbeide eget plantefelt for grav i minnelund. Det kan legges ned blomster og tennes gravlykt, så lenge dette er innenfor gjeldende regler om brannvern, på sted anvist av gravplassmyndigheten

**) Forutsetter godkjenning av Barne – og familiedepartementet.*

Kirkevergen sendt 04.04.23 søknad til Barne – og familiedepartementet (BFD) om dispensasjon til følgende formulering av §11 Navnet minnelund – 4. avsnitt, som følger:

I navnet minnelund er det anledning til å påføre navn på ektefelle/samboer/partner og/eller navn på barn av avdøde på navneplate selv om vedkommende er gravlagt et annet sted. Navnene skal stå på samme navneplate og navnet må fjernes fra det opprinnelige gravminnet.

Som informert om i utkastet til forskrift til gravplassvedtektene forutsatte det dispensasjon fra BFD, etter gjeldende bestemmelser. Det foreligger p.t. ikke svar på denne søknaden. SKF mottok imidlertid 26.04.23 Rundskriv Q-05/2023 om endringer i gravplassforskriften o.a. (namneflytting, teieplikt o.a.) som på generelt grunnlag åpner for denne muligheten som SKF søkte om 04.04.23, med en noe endret formulering:

«Gravplassmyndigheten kan gi tillatelse til at navn på person påføres gravminne på en eksisterende grav eller eksisterende navneplate i navnet minnelund eller urnevegg et annet sted enn der vedkommende er gravlagt. Navnet må da fjernes fra den opprinnelige plasseringen.»

Kirkevergen foreslår med dette at denne formuleringen legges inn i utkast til Forskrift om gravplassvedtekter, Sola kommune, Rogaland i stedet for den opprinnelig foreslåtte formuleringen.

SKF mottok i høringsperioden 1 – én – høringsuttalelse / kommentar på utkast til Vedtekter for gravplassene i Sola kommune. Høringsuttalelsen kom fra Hafrsfjord begravelsesbyrå (vedlagt). Kirkevergen har følgende kommentarer til høringsuttalelsen:

a. - Bør det her vurderes om ektefeller skal få feste urnegraven ved siden av, mot å betale feste fra dag 1 på den de holder av? Ser at det betyr mye for ektepar i Stavanger.

Kommentar: Kirkevergen har ikke foreslått denne muligheten og har ikke sterke synspunkter på saken, men er kjent med at Stavanger kirkelige fellesråd har tilrettelagt for dette. En navnet minnelund er en minnelund med felles minnesmerke, hvert med tilhørende gravfelt for urner. De etterlatte kan være med ved urnenedsettelsen, men selve stedet urnen settes ned markeres ikke. Når urnen er satt ned monteres navneplate med den gravlagtes navn på det felles minnesmerket. Ved å åpne opp for dette vil en navnet minnelund kunne bli et tilbud for flere. Ektefeller og samboere vil ofte ha et ønske om å kunne gravlegges sammen. Kirkevergen har også drøftet saken med driftsleder, Park og Gravlund, som stiller seg positiv til denne muligheten til å feste urnegrav ved siden av. Det vil kunne være et bidrag til at flere velger kremasjon og urnegrav.

Fellesrådet bes ta stilling til følgende alternative formulering (blå tekst) under § 11. NAVNET MINNELUND

Ved gravlegging i navnet minnelund påføres navn og data til avdøde på en navneplate på felles minnesmerke.

Graver i navnet minnelund kan festes etter fredningstidens utløp på lik linje med andre graver på gravplassen. Det vil imidlertid ikke være anledning til å gravlegge på nytt i graven. Navneplate fjernes når graven slettes.

I navnet minnelund kan det ikke festes en grav ved siden av. Men det kan avtales at det skal være plass til et navn til på navneplaten slik at når ektefelle / samboer / partner gravlegges på et senere tidspunkt vil begge navn komme ved siden av hverandre.

I navnet minnelund kan det festes en grav ved siden av. Dette gjelder også urnegrav, se definisjon av "urnegrav i minnelund" i § 2 Definisjoner. Ved feste av grav ved siden av betales det festeavgift fra det tidspunkt den første graven tas i bruk. Ved feste av grav ved siden av i navnet minnelund, vil ikke nødvendigvis gravene komme ved siden av hverandre, men navneplatene.

I navnet minnelund er det anledning til å påføre navn på ektefelle/samboer/partner og/eller navn på barn av avdøde på navneplate selv om vedkommende er gravlagt et annet sted. Navnene skal stå på samme navneplate og navnet må fjernes fra det opprinnelige gravminnet.

Avgift for bruk av navnet minnelund betales fra det tidspunktet graven tas i bruk.

Gravplassmyndigheten har ansvar for felles beplantning og stell i minnelunden. Det er ikke anledning til å opparbeide eget plantefelt for grav i minnelund. Det kan legges ned blomster og tennes gravlykt, så lenge dette er innenfor gjeldende regler om brannvern, på sted anvist av gravplassmyndigheten.

b. - Hvis ektefellen ligger begravd der og de av en annen grunn har flyttet fra Sola kommune og er i mot kremasjon, så bør vel de få lovt til på legges i samme grav med kiste?

Kommentar: Innspillet tas til følge; opprinnelig formulering kommer fra utkast til vedtekter utarbeidet av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Det har ikke vært kirkevergens intensjon å innføre denne ordningen. Justert formulering foreslås som følger:

Avdøde personer fra andre kommuner kan bare gravlegges i kommunen etter kremasjon og mot at kostnadene ved gravferden og avgift som ved feste av grav betales.

c. - Graven er vel gratis i 20 år ?

Kommentar: Alle nye graver, inkludert urnegraver er frigraver uten festeavgift de første 20 årene (fredningstiden).

Med disse forslag til endringer i utkast til *Forskrift om gravplassvedtekter, Sola kommune, Rogaland* anbefaler kirkevergen SKF å godkjenne endelig utkast, for innsendelse til

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark for endelig godkjenning.

De foreslås at kirkevergen gis fullmakt til evt. redaksjonelle og pålagte endringer fra Statsforvalteren før de kunngjøres i Lovdata, som

Forslag til vedtak:

a. Framlagt revidert utkast til *Forskrift om gravplassvedtekter, Sola kommune, Rogaland* godkjennes me følgende justeringer:

1. SKF gir sin tilslutning til følgende formulering under §4 Gravplasstilhørighet:

Avdøde personer fra andre kommuner kan bare gravlegges i kommunen etter kremasjon og mot at kostnadene ved gravferden og avgift som ved feste av grav betales.

2. SKF gir sin tilslutning til følgende formuleringer under §11 Navnet minnelund:

I navnet minnelund kan det festes en grav ved siden av. Dette gjelder også urnegrav, se definisjon av "urnegrav i minnelund" i § 2 Definisjoner. Ved feste av grav ved siden av betales det festeavgift fra det tidspunkt den første graven tas i bruk. Ved feste av grav ved siden av i navnet minnelund, vil ikke nødvendigvis gravene komme ved siden av hverandre, men navneplatene.

...

Gravplassmyndigheten kan gi tillatelse til at navn på person påføres gravminne på en eksisterende grav eller eksisterende navneplate i navnet minnelund eller urnevegg et annet sted enn der vedkommende er gravlagt. Navnet må da fjernes fra den opprinnelige plasseringen.

b. Kirkevergen gis fullmakt til evt. redaksjonelle og pålagte endringer fra Statsforvalteren før de kunngjøres i Lovdata.

Vedlegg:

Utkast til reviderte gravplassvedtekter

Rundskriv Q-052023 om endringer i gravplassforskriften o.a. (namneflytting, teieplikt o.a.)(1172493)

Utkast til forskrift om gravplassvedtekter, Sola kommune, Rogaland

Høringsuttalelse fra Hafrsfjord Begravelsesbyrå

Forslag om forskrift Sola kommune

Arkiv: KF-KF, GRAVPL-530.0, GRPLNAVN-Ræge kirkegård
JournalpostID: 23/1652
Saksbehandler: Trygve Torgersen
Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/024	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Godkjenning av planer for ny driftstasjon på Ræge kirkegård

Bakgrunn for saken:

Etter gravplassloven § 23 første avsnitt er lokal gravplassmyndighet etter loven det organ Kirkemøtet beslutter at skal opptre på soknets vegne i saker som gjelder drift og vedlikehold av gravplasser. Slik beslutning er gitt i kirkeordning for Den norske kirke, der det fremgår at i kommuner med flere sokn ligger oppgaven til kirkelig fellesråd, jfr. §17 -

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-30-2307?q=kirkeordning%20for%20den%20norske%20kirke> Sola kirkelige fellesråd (SKF) er derfor gravplassforvaltning i Sola kommune.

Kirkevergen er våren 2023 orientert av Park og Gravlund, Sola kommune om at det foreligger planer om etablering av driftstasjon på Ræge kirkegård. Kirkevergekontoret har ikke blitt involvert i planleggingsarbeidet, men har nylig fått tilsendt informasjon og plansjer for planene for ny driftstasjon. Kirkevergen er kjent med at det i årevis har versert ulike prosesser internt i Sola kommune vedrørende dette, der sentralbase både på Joa og senere på Stangeland har vært foreslåtte løsninger.

Saksopplysninger:

Ræge sokn er formell hjemmelshaver av både Ræge kirke / areal og gravplassområdet ihht. gravplasslovens §1: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1996-06-07-32?q=gravplassloven> . SKF forvalter / opptre på vegne av Ræge sokn i forvaltningen av dette. Planene må derfor formelt godkjennes av SKF.

Det er Park og Gravlund, Sola kommune, som ihht. gjeldende tjenesteytingsavtale forvalter grøntanlegg og tilrettelegger for graver på Tananger, Sola og Ræge kirkegårder. Kirkevergen er nylig informert om at Sola kommune har satt av midler de neste 3 årene for å oppgradere driftstasjonene på gravplassene i Sola kommune. Formålet med denne tilretteleggingen er å sikre at Park og Gravlund kan levere driftstjenester på en god måte i mange år fremover. For gravplassforvaltningen og Park og Gravlund er det viktig at forberedelsene og tilretteleggingen av begravelsene blir gjort på en verdig måte. Noe av bakgrunnen i denne saken er at det i årevis i perioder med mye nedbør over lengre tid har vært problemer med tunge og våte masser.

Det største behovet er definert å være på Ræge der det bl.a. ikke er pauserom for ansatte i Park og Gravlund. Lagring for maskiner og masser har i alle år vært åpent ute på parkeringsplassen ved nedre del av kirkegården. Derfor blir denne driftstasjonen prioritert først, og planen er å bruke det samme området der nåværende, gamle bårehus med toaletter står. Dette vil bli revet for å bygge en framtidsrettet driftstasjon i samme området. I

sørøstre hjørnet i samme område har det ligget en «Biskop Bjørn Bue's minnepark» som nylig er bestemt avviklet, jfr. muntlig orientering i tidligere møte i SKF. Området planlegges utvidet noe for å tilrettelegge for lagring av tørre jordmasser mv. i forbindelse med begravelser.

Etter mange års erfaring med gravplassforvaltningen i Sola ser kirkevergen positivt på at Sola kommune nå tilrettelegger for ny, varig driftstasjon på Ræge kirkegård. Det har gjennom årene oppstått ulike krevende situasjoner med trafikale, maskin- og logistikkutfordringer i perioder med mange begravelser. I forhold til generell forvaltning av gravplassene i kommunen (vedlikehold av grøntanlegg), tilrettelegging av graver samt trivsel for ansatte i Park og Gravlund ser kirkevergen mange fordeler med at driften nå lokaliseres med nye driftstasjoner på både Tananger, Sola og Ræge kirkegårder. Antall gravlegginger er årlig økende, og det er veldig positivt også på lang sikt at denne tilretteleggingen nå kommer.

Når det gjelder foreslått plassering *inne på* kirkegårdsområdet ser ikke kirkevergen på den plasseringen som et vesentlig problem. Publikum og brukerne av Ræge kirkegård har alltid forholdt seg til at det har stått et bårehus i dette området, og for arealet som foreslås brukt foreligger det ikke planer om å bruke det til framtidige gravarealer. Ved å bruke dette frigjorte arealet blir fotavtrykket minst, og en tar ikke i bruk noe av det arealet som er tiltenkt framtidig minnelund (på vestsiden av arealet der tidligere Ræge kapell lå). Betongveggen som skal etableres mot vest vil på vestsiden beplantes med klatreplanter og liknende, for å dempe betonguttrykket mot gravplassområdet.

Kirkevergen har drøftet saken med ansvarlig for den praktiske gravplassdriften i Sola kommune i møte 16/5-23, og har også luftet spørsmålet om det kunne være mulig å legge driftstasjonen ut på nedre del av tiliggende parkeringsplass. Sola kommune har vurdert denne plasseringen men har etter en totalvurdering gått bort fra den løsningen, pga. betydelige merkostnader knyttet til strømtilkobling samt vann og avløp, som ikke finnes i det området. Med planlagt plassering på samme område som nåværende gamle bårehus vil eksisterende vann/avløp og strømtilkobling benyttes. Nåværende skifertaklegging på bårehus vil gjenbrukes på ny driftsbygg, og suppleres med skiferstein som Sola kommune har på lager. Det vil også forsøkes tilrettelagt med mulighet for publikumtoalett i det nye driftsbygget.

Kirkevergen anser at bygging av ny driftsstasjon på gravplassområdet er å betrakte som en betydelig endring, vurderer saken slik at den også må godkjennes av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, jfr. gravplasslovens § 4.

Finansiering av ny driftstasjon på Ræge kirkegård: Sola kommune har satt av 1,7 mill.kr. til ny driftstasjon. Evt. mindreforbruk vil tilføre neste nye driftstasjon (på Sola kirkegård) ekstra midler.

Tidspunkt for byggestart for ny driftsstasjon på Ræge kirkegård vurderes realistisk til høsten 2023 eller vinteren 2024.

Kirkevergen informerer avslutningsvis fellesrådet om at Sola kirkelige fellesråds gravplassforvaltning bør være mer involvert i denne type planlegging, og ser behovet for å drøfte dette forholdet i kommende kontaktmøte med Sola kommunes ledelse høsten 2023.

Forslag til vedtak:

Sola kirkelige fellesråd godkjenner framlagte planer for bygging av ny driftstasjon på Ræge kirkegård.

Vedlegg:

Kart, Ræge
ræge driftstasjon

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Arkiv:

JournalpostID: 23/1684

Saksbehandler: Kai Rune Byberg

Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Råd	Møtedato
23/003	Sola kirkelige fellesråd	24.05.2023

Eventuelt